А. А. ВОЛКАЎ
Выконваючы абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б

БАРАЦЬБА БОЛЬШЭВІКОЎ СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ ЗА СПРАВУ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

Народы нашай соцыялістычнай радзімы, рабочыя, калгаснікі і ўсе працоўныя Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік прыходзяць да слаўнага 20-гадовага юбілею Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі з велізарнейшымі перамогамі ў барацьбе за соцыялізм, які зараз безраздзельна пануе ў нашай краіне.

Гэтыя перамогі дасягнуты ў выніку герaічных намаганняў самаадданай барацьбы народаў СССР, пад кіраўніцтвам рабочага класа нашай краіны, на чале якога стаіць магутная большэвіцкая партыя Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам геніяльных людзей нашай эпохі — **В. І. Леніна** і яго лепшага вучня і саратніка — таварыша **Сталіна.**

Дваццатую гадавіну Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі працоўныя Беларусі разам з усімі народамі нашай неабсяжнай краіны сустракаюць з велізарнымі перамогамі, знамянуючымі сабой тaржаство генеральнай лініі нашай большэвіцкай партыі, тaржаство ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі ў нашай шматнацыянальнай соцыялістычнай дзяржаве рабочых і сялян.

пёс на Ўсходзе — царскае самадзяржаўе распальвала ў старой Расіі нацыянальную варожасць паміж народамі, бязлітасна расправлялася і глумілася над адсталымі нацыямі.

Толькі Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя, якую ў 1917 годзе ўчыніў рускі рабочы клас, абапіраючыся на вясковую беднату і батрацтва, пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна зызваліла беларускі народ ад уціску царскага самадзяржаўя, ад векавой эксплаатацыі польскіх паноў, беларускіх памешчыкаў, капіталістаў і кулакоў. Толькі пры падтрыманні і велізарнай дапамозе рускага пролетарыята, пад кіраўніцтвам большэвіцкай ленінска-сталінскай партыі, беларускі народ ўпершыню ў сваёй гісторыі атрымаў сваю дзяржаўнасць, атрымаў магчымасць карэнным чынам перарабіць эканамічную базу развіцця на аснове буйнай соцыялістычнай прамысловасці і буйнай соцыялістычнай сельскай гаспадаркі, атрымаў магчымасць свабодна развіваць сваю нацыянальную па форме і соцыялістычную па зместу культуру.

Яшчэ ў лютым 1919 года І Усебелаяе Цэнтральнаму Камітэту і асабіста В. І. Леніну і таварышу Сталіну.

Таварыш Сталін па ўказанню В. І. Леніна асабіста непасрэдна кіраваў работай па стварэнню Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі, штодзённа сачыў і накіроўваў работу партыйнай арганізацыі Беларусі.

У 1919 годзе ён пісаў па поваду дэкларацыі, прынятай 1-м З'ездам Советаў Беларусі:

> «Добраахвотны саюз працоўных усіх незалежных совецкіх рэспублік... гэта іменна той шлях аб'яднання народаў, аб якім увесь час гаварыла совецкая ўлада і які дасць цяпер свае добрыя рэзультаты...
>
> ...Так ад распаду старога імперыялістычнага адзінства праз незалежныя совецкія рэспублікі народы Расіі прыходзяць да новага добраахвотнага брацкага адзінства...
>
> Шлях гэты, бясспрэчна, не з самых лёгкіх, але ён адзіны шлях, які вядзе да моцнага соцыялістычнага саюза працоўных мас нацыянальнасцей Расіі». **(Сталін — «Известия ВЦИК», № 30, 1919 г.).**

вающь выключнай ролі, велізарнейшай дапамогі ў кіраўніцтве гэтай барацьбой, аказанай ім асабіста В. І. Леніным і таварышам Сталіным.

ЦК нашай большэвіцкай партыі, В. І. Ленін і таварыш Сталін яшчэ да рэволюцыі пасылалі ў Беларусь для ўзмацнення большэвіцкіх арганізацый лепшых большэвікоў, лепшых сыноў ленінска-сталінскай партыі.

У 1915 годзе ў Менск прыязджае М. В. Фрунзе, які праводзіць вялікую работу па стварэнню і ўмацаванню большэвіцкіх арганізацый у г. Менску, арміі Заходняга фронта. У 1917 годзе ён вядзе барацьбу супроць царскага самадзяржаўя і Часовага ўрада, кіруе стварэннем совецкай улады ў Менску.

У 1917 годзе ў Гомелі найвялікшую работу праводзіць верны ленінец, лепшы саратнік таварыша Сталіна Л. М. Кагановіч. Стаўшы на чале Палескага Камітэта, Л. М. Кагановіч арганізуе большэвікоў Гомельскай арганізацыі на барацьбу за захоп улады Советамі. Тав. Кагановіч страсна працуе над стварэннем большэвіцкіх партарганізацый у Магілеве, у Бабруйску і т. д., даючы рашучы адпор дробнабуржуазным нацыяналісцкім партыям (бунд, меншавікі, эсэры, сіяністы і інш.), якія праводзілі контррэволюцыйную работу.

У г. Віцебску ў 1917 г. вялікую работу сярод рабочых і салдат вёў тады яшчэ малады рабочы, большэвік **М. І. Ежоў**, верны саратнік таварыша **Сталіна** і слаўны жалезны чэкіст, прадаўжальнік традыцый вернага рыцара пролетарскай рэволюцыі з адсталай аграрнай краіны, з краіны з адсталай саматужнай прамысловасцю, з краіны прыгнечанай і заняволенай памешчыкамі, капіталістамі, — ператварылася ў квітнеючую індустрыяльна-аграрную краіну, у краіну з развітай буйнай прамысловасцю і буйнай соцыялістычнай сельскай гаспадаркай.

Калі ў 1913 г. валавая прадукцыя ўсёй прамысловасці на тэрыторыі сучаснай БССР складала 99,9 мільёнаў рублёў, то ў 1937 годзе яна складзе 2.200 мільёнаў руб. — рост у 22 разы!

Удзельная вага прамысловасці ў народнай гаспадарцы БССР роўна зараз 73 проц.

Зараз можна назваць цэлы рад прадпрыемстваў, кожнае з якіх за год вырабляе амаль столькі-ж, колькі ўся прамысловасць дарэволюцыйнай Беларусі разам узятая. (Напрыклад, магілеўская шоўкавая фабрыка і інш.).

За гады совецкай улады ў Беларусі створана машынабудаўнічая прамысловасць, якой да рэволюцыі не было і ў паміне. Прамысловасць Совецкай Беларусі асвоіла 33 тыпы станкоў і зараз штогодна выпускае 4.815 штук станкоў.

Гомельскі завод сельскагаспадарчага машынабудаўніцтва, аўтарамонтны завод у Магілеве, завод ланцугоў Галя ў Менску і т. д. — гэта ўсё дзецішча двух сталінскіх пяцігодак.

Энергетычная база БССР таксама гіганцка вырасла. У 1936 г. электраэнергіі выпрацавана 380 мільёнаў кілават-гадзін, — у 97 раз больш, чым выпрацоўвалася ў ся пад уціскам буйных капіталістаў, феадалаў і зямельных магнатаў. Гэтыя прыватныя ўласнікі мелі ў сваіх руках асноўны зямельны фонд. Так, на долю 550 тысяч дробных сялянскіх двароў прыходзілася зямлі ўсяго 5.698 тыс. гектараў, а кучка графаў, памешчыкаў і інш. у колькасці 1.500 уладальнікаў— мелі зямлі 10.493 тысячы гектараў, у тым ліку 1.467 памешчыкаў уладалі 6.141 тысячай гектараў зямлі.

З усіх сялянскіх двароў 15,9 проц. былі без рабочай жывёлы, а 9 проц. двароў не мелі зусім зямлі.

Сялянская гаспадарка базіравалася на нізкай тэхніцы — прымітыўная драўляная саха, барана і драўляны плуг былі асноўнай прыладай апрацоўкі глебы. Так, па перапісу 1910 г. у Беларусі налічвалася па Магілеўскай губерні: сох—103,1 тыс. штук, боран драўляных — 274,9 тысяч штук, плугоў драўляных 156,6 тыс. штук і т. д.

Беларускі селянін быў у кабале не толькі ў памешчыкаў, але і ў буйных кулакоў. Пад невыносным уціскам сяляне беднелі, уходзілі на заработкі ў гарады або ў батракі да памешчыкаў і кулакоў. Так, у Беларусі да рэволюцыі было 200 тысяч батракоў, якія за грошы прапавалі ў кулакоў і памешчыкаў.

Карэнным чынам змянілася становішча селяніна пасля перамогі Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі. Першы дэкрэт, напісаны рукой В. І. Леніна і прыняты Другім З'ездам Советаў, аддаў зямлю ў рукі сялян. Сяляне

З поўным тэкстам дакумента можна азнаёміцца ў бібліятэцы